

J.J. RÁJ

ČÍSLO 12009
ISSN 1801-0059

Z ráje do ráje

**STALO SE TO
V PÁTEK!**

TOUHA PO JEŽÍŠI

Z ráje do ráje

Nezávislý časopis »Z ráje do ráje« sleduje čistě misijní účel. Vychází šestkrát za rok.

Cena jednotlivého výtisku je

30 Kč plus poštovné. Redakce a případní spolupracovníci pracují bez nároku na odměnu. Rádi bychom zasílali časopis na sběrné adresy, snížíme tím náklady na poštovné a uspoříme spoustu práce.

Máte-li zájem, můžete si časopis objednat a předplatit na celý rok na adrese redakce.

Pokud se vám časopis líbí, nabídněte ho sousedům, známým a spolupracovníkům.

Mnozí z nich jistě o radostné zvěsti ještě neslyšeli.

Redakce:

Jaroslav Juřica
Ivo Kapec
Ivana Trunečková

Adresa redakce:

Vydavatelství a nakladatelství
Jurica Jaroslav - Ráj
Lubenská 630
739 11 Frýdlant n/Ostr.
E-mail: jaromar66@online.de
Tel.: 0049 8031-9412291
Fax: 0049 8031-206 83 98
IČ: 732 32 785
Reg. značka Ministerstva kultury
MK ČR E 15637
ISSN 1801-0059

Bankovní spojení:

Komerční banka Frýdlant n.O.
Číslo účtu: 86-5795310207/0100
Var. Symbol: 2005; Konst.
Symbol: 308
IBAN:
CZ660100000865795310207
BIC: KOMBCZPP

Layout: video-musik.de

Před Pilátem	3
Před Herodem	9
Znovu před Pilátem	13
Via Dolorosa	21
Golgota	25
Dva lotři	28

Úvod

Stalo se to v pátek! Národ izraelský se chtěl zbavit mimořádného člověka – Ježíše z Nazaretu. Jistě znáte okolnosti této události, snad z filmu, z doslechu nebo jste se o ní dověděli i jinak. Nyní máte příležitost utvořit si autentický obraz z poutavého popisu posledních hodin života Ježíše z Nazaretu na této zemi.

Jestliže jste člověkem nábožensky založeným, pak zde najdete prohloubení svých vědomostí a získáte zřetelný pohled na děj, který se udál téměř před 2000 lety.

Snad se ve Vás zrodí touha více poznat Ježíše a touha po spojení své cesty s Jeho cestou.

Vydáte se na tuto cestu?

PŘED PILÁTEM

© yoglimogli - iStockphoto.com

Vsoudní síni římského místodržitele Piláta stojí Kristus spoutaný jako vězeň. Kolem něho jsou rozestavěny strážce. Síň se rychle zaplňuje lidmi. Soudci velerady, kněží, přední muži, starší a zástup postávají před vchodem. Členové velerady Ježíše odsoudili a přišli za Pilátem, aby jejich rozsudek potvrdil a vykonal. Do římské soudní síně však vstoupit nechtěli. Podle obřadního zákona by se tím poskvrnili a nemohli by se účast-

nit velikonočních slavností. Ve své zaslepenosti si neuvědomovali, že jejich srdce jsou poskvrněna vražednou nenávisť. Necháпали, že Kristus je skutečným velikonočním beránkem a že když jej zavrhli, ztratil pro ně velikonoční svátek svůj význam.

Když Spasitele přivedli do soudní síně, Pilát na něho nevraživě pohlédl. Byl totiž narychlo vyvolán ze své ložnice a chtěl celou záležitost co nejdříve vyřídit. Byl

odhodlán přistupovat k vězni s úřední strohostí.

Zatvářil se, jak nejpřísněji mohl, a podíval se na muže, kterého měl vyslýchat a kvůli němuž jej tak brzy vzbudili. Věděl, že je to někdo, koho je třeba na přání židovských představitelů rychle vyslechnout a potrestat.

Pilát se podíval na muže, kteří Ježíše přivedli, a potom zkoumavě pozoroval Spasitele. Měl již před sebou nejruznější druhy zločinců, ale nikdy před ním nestál člověk, z něhož by vyzařovala taková laskavost a ušlechtilost. V jeho tváři nebyl ani náznak viny, strachu, troufalosti či vzdoru. Muž, na kterého Pilát hleděl, se choval klidně a důstojně, ani v nejmenším nevypadal jako zločinec, naopak – měl v sobě něco nebeského.

Kristův vzhled udělal na Piláta příznivý dojem. V místodržiteli se probudila lepší stránka jeho povahy. Již dříve o Ježíši a jeho skutcích slyšel. I manželka mu vyprávěla o zázračných činech galilejského proroka, který uzdravoval nemocné a křísil mrtvé. To vše se promítlo v Pilátově mysli jako ve snu. Vzpomněl si na zvěsti, které se k němu donesly z nej-

různějších zdrojů. Rozhodl se, že si vyžádá od Židů obvinění, které proti vězni mají.

Kdo je ten muž?

Kdo je ten muž a proč jste jej přivedli? Co proti němu máte? ptal se. Židé znejistěli. Uvědomovali si, že jejich obžaloba je neopodstatněná, a nechtěli, aby byl Ježíš vyslýchán veřejně. Odpověděli, že je to podvodník jménem Ježíš Nazaretský.

Pilát se znovu ptal: „Jakou obžalobu vznášíte proti tomu člověku?“ Kněží na jeho otázku neodpověděli, ale rozčileně řekli: „Kdyby to nebyl zločinec, nevydali bychom ti ho.“ (J 18,29.30) Jinými slovy: Když členové velerady, představitelé národa, přivedou člověka, který si podle jejich mínění zaslouží smrt, je ještě třeba nějaké další vysvětlování? Doufali, že zdůrazněním svého postavení na Piláta zapůsobí, a on potom bez zdlouhavého vyšetřování jejich žádosti vyhoví. Netrpělivě na něho naléhali, aby jejich rozsudek potvrdil. Uvědomovali si totiž, že lid, který viděl Ježíšovy obdivuhodné činy, by svědčil o něčem jiném než jejich lživá obvinění.

Kněží se domnívali, že slabý a váhavý Pilát jim bez potíží pomůže uskutečnit jejich záměry. Až dosud podepisoval rozsudky smrti unáhleně a posílal na smrt lidi, kteří si takový trest nezasloužili. V jeho očích měl život vězně jen malou cenu, ať už se něčím provinil nebo byl zcela nevinný. Kněží doufali, že Pilát potvrdí rozsudek smrti nad Ježíšem bez výslechu. Žádali to od něho jako projev přízně při příležitosti jejich velkého národního svátku.

Ježíš však udělal na Piláta zvláštní dojem a Pilát se neodvážil jej hned odsoudit. Prohlédl úmysly kněží. Vzpomněl si, jak Ježíš vzkřísil Lazara, člověka, který byl již čtyři dny mrtvý. Rozhodl se, že dříve než podepíše rozsudek, zjistí, co proti němu mají a jak to mohou dokázat.

Pokud stačí váš úsudek, proč jej přivádíte ke mně? ptal se. „Vezměte si ho vy a suďte podle svého zákona!“ (J 18,31) Kněží byli zahánáni do úzkých. Odpověděli, že oni jej už odsoudili, ale potřebují, aby Pilát platnost jejich rozsudku potvrdil. Jak zní váš rozsudek? zeptal se Pilát. Trest smrti, odpověděli. Nemáme však právo nikoho popravit. Žádali Piláta,

aby Kristovu vinu uznal a potvrdil jejich rozhodnutí. Zodpovědnost za ně vezmou na sebe.

Pilát nebyl jako soudce ani svědomitý, ani spravedlivý. Na zásadovost si příliš nepotrpěl, byl to slaboch, ale žádosti Židů odmítl vyhovět. Rozhodl se, že dokud nebude proti Ježíši vznesena obžaloba, neodsoudí jej.

Obžaloba

Kněží byli na rozpacích. Pochopili, že musí své pokrytectví co nejlépe zakrýt. Nesmějí dopustit, aby vyšlo najevo, že Kristus byl uvězněn z náboženských důvodů. V takovém případě by se svým rozsudkem před Pilátem neobstáli. Museli vyvolat dojem, že Ježíš se provinil proti občanskému zákonu. Potom bude moci být souzen z politických důvodů. Židé se proti římské vládě neustále bouřili. Římané každou vzpouru tvrdě trestali. Stále byli ve střehu, vždy připravení potlačit vše, co by mohlo vést k povstání.

Několik dní předtím se farizeové snažili vyžrát nad Ježíšem otázkou: „Je správné, abychom dávali císaři daň, nebo ne?“ Kristus však jejich pokrytectví prohlédl.

Římané, kteří byli kolem, se stali svědky naprosté porážky a velkého zklamání židovských spiklenců. Ježíš jim totiž odpověděl: „Dejte tedy to, co je císařovo, císaři,“ (L 20,22.25)

Nyní chtěli představit celou situaci v úplně jiném světle, tak jak se jim to hodilo. V naprosté bezradnosti si pozvali na pomoc falešné svědky a „vznesli proti němu žalobu: „Nalezli jsme tohoto muže, jak rozvrací národ a brání dávat daně císaři a nazývá se Kristem králem.“ (L 23,2) Všechna tři obvinění byla neopodstatněná. Kněží to věděli, ale chtěli dosáhnout svého a neštíteli se ani křivé přísahy.

Pilát jejich úmysly prohlédl. Nevěřil, že by obžalovaný podněcoval povstání proti vládě. Jeho mírný a pokorný výraz obžalobě neodpovídal. Pilát byl přesvědčen, že za obviněním se skrývá promyšlený plán likvidace nevinného člověka, který stojí v cestě židovským hodnostářům. Obrátil se k Ježíši a zeptal se ho: „Ty jsi král Židů?“ Spasitel odpověděl: „Ty to říkáš sám,“ (L 23,3) a jeho tvář se rozzářila, jako by ji osvětil sluneční jas.

Po těchto slovech se Kaifáš a ti, kdo byli s ním, dožadovali na Pilátovi, aby potvrdil, že Ježíš se

přiznal ke zločinu, z něhož byl obviněn. Kněží, zákoníci a přední muži křičeli, aby jej odsoudil k smrti. Po nich se rozkřičel i dav a soudní síň se otřásala ohlušujícím řevem. Pilát byl zmaten. Když Ježíš na svou obhajobu nic neříkal, Pilát se ho zeptal: „‘Nic neodpovídáš? Pohleď, z kolika věcí tě obviňují.’ Ježíš však už nic neodpověděl.“ (Mk 15,4.5) Stál před Pilátem a před zraky všech přítomných vyslechl všechny urážky a falešná obvinění. Neřekl na ně ani slovo. Jeho chování svědčilo o jeho nevině. Stál bez hnutí uprostřed zuřivých návalů hněvu, které stále sílily. Vypadalo to, jako by na něho dorážely vlny rozbouřeného oceánu, ale žádná se ho nedotkla. Ježíš stál a mlčel. Jeho mlčení bylo výmluvné. Bylo jako světlo vyzařující z lidského nitra.

Co je pravda?

Ježíš chtěl Piláta zachránit

Pilát jeho chování obdivoval. Tomu člověku snad nezáleží na životě, že je k soudnímu líčení tak lhostejný, myslel si. Díval se na Ježíše a po všech urážkách a výsměchu nenašel v jeho tváři ani náznak touhy po odvetě. Uvědomil si, že tento

vězeň nemůže být tak zlý a nespravedlivý jako ti ukřišení kněží. Chtěl od něho slyšet pravdu a na chvíli uniknout hlučícímu davu, proto si vzal Ježíše stranou a znovu se ho zeptal: „Ty jsi král židovský?“

Ježíš mu neodpověděl přímo. Věděl, že na Piláta působí Duch svatý, a dal mu příležitost, aby se ke svému přesvědčení přiznal. Zeptal se ho: „Říkáš to sám od sebe, nebo ti to o mně řekli jiní?“ (J 18, 33.34) Chtěl, aby Pilát řekl, zda jej k otázce přivedla obvinění kněží nebo touha přijmout světlo od Krista. Pilát Ježíšově otázce rozuměl, ale ozvala se v něm pýcha. Nechtěl se přiznat k přesvědčení, které se jej zmocňovalo. Odpověděl: „Jsem snad já Žid? Tvůj národ a velekněží mi tě vydali. Co jsi udělal?“ (J 18,35)

Pilát promarnil jedinečnou příležitost. Ježíš mu i přesto nabídl další světlo. Na Pilátovu otázku sice přímo neodpověděl, ale jasně představil své poslání. Dal Pilátovi na srozuměnou, že neusiluje o pozemský trůn.

Řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby mé království bylo z tohoto světa, moji služebníci by bojovali, abych nebyl vydán Židům; mé království však není

odtud.“ Pilát mu řekl: „Takže jsi král?“ Ježíš odpověděl: „Ty říkáš, že jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ (J 18, 36.37)

Kristus potvrdil, že jeho slovo je samo o sobě klíčem k tajemství pro všechny, kdo jsou ochotni je přijmout. Má v sobě podmaňující moc, proto se království pravdy tak rozšiřuje. Kristus chtěl, aby si Pilát uvědomil, že jeho zvrácená povaha se může změnit jen tehdy, když přijme pravdu a osvojí si ji.

Pilát chtěl poznat pravdu. Byl zmaten. Dychtivě naslouchal Spasitelovým slovům a jeho srdce bylo plné touhy poznat, co je pravda a jak se k ní může dostat. Ptal se: „Co je pravda?“ (J 18,38) Na odpověď však už nepočkal. Hluk zvenčí mu připomněl jeho povinnosti. Kněží se hlasitě domáhali rychlého jednání. Pilát vyšel ven k Židům a rozhodně prohlásil: „Já na něm žádnou vinu nenalézám.“ (J 18,38)

Tato slova z úst pohanského soudce byla ostrou výtkou zrádnosti a falši izraelských vůdců, kteří obviňovali Spasitele. Když kněží a přední muži vyslechli Pilátova

slava, jejich zklamání a zuřivost neznaly mezí. Tak dlouho čekali na tuto příležitost a připravovali se na ni. Když zjistili, že by Ježíš mohl být propuštěn, byli by jej s chutí roztrhali na kusy. Hlasitě nadávali Pilátovi a hrozili mu, že si budou stěžovat u římské vlády. Obviňovali jej, že odmítá odsoudit Ježíše, který se, jak tvrdili, staví proti císaři.

Všude se ozývaly rozčilené výkřiky, že Ježíšův zhoubný vliv se šíří po celé zemi. Kněží říkali: „Bouřte lid! Ucí po celém Judsku počínaje od Galileje až sem!“ (L 23,5)

Pilát tehdy neměl v úmyslu Ježíše odsoudit. Věděl, že Židé obžalo-

vali Krista z nenávisti a zaujatosti. Uvědomoval si, co je jeho povinnost. Podle zákona by měl Ježíše okamžitě propustit. Pilát se však zalekl nepřátelství lidu. Odmítne-li jim Ježíše vydat, propuknou nepokoje. Toho se bál. Když zjistil, že Kristus je z Galileje, rozhodl se poslat jej k Herodovi. Herodes vládl v tamní provincii a právě byl v Jeruzalémě. Pilát chtěl svalit odpovědnost za soudní proces na něho. Považoval to také za dobrou příležitost k urovnání starého sporu, který s Herodem měli. To se mu podařilo. Při výslechu Spasitele se oba soudci spřátelili. ■

© Kameleon007 - iStockphoto.com

PŘED HERODEM

© amite - iStockphoto.com

Pilát Ježíše zase vydal vojá-
kům, kteří jej za posměchu
a urážek davu rychle vedli
do Herodovy soudní síně. „Když
Herodes Ježíše spatřil, velmi se
zaradoval.“ Nikdy předtím se se
Spasitelem nesetkal. „Dávno ho
totiž toužil vidět, protože o něm
hodně slyšel, a doufal, že uvidí
nějaký zázrak, který Ježíš udělá.“ (L
23,8) Herodes měl ruce poskvrněné
krví Jana Křtitele. Když se poprvé
doslechl o Ježíši, vyděsil se a řekl: „To

je ten Jan, kterého jsem stál.“ „Byl
vzkříšen z mrtvých, a proto se skr-
ně dějí zázraky.“ (Mk 6,16; Mt 14,2) I
přesto si Herodes přál Ježíše vidět.
Naskytla se mu příležitost zachránit
tomuto prorokovi život a doufal,
že tím navždy vymaže ze své mysli
hroznou vzpomínku na to, jak mu
na podnosu přinesli krvavou hlavu.
Král byl však také zvědavý a myslel
si, že když v Kristu vzbudí naději na
propuštění, udělá pro něho tento
vězeň vše, oč jej požádá.

Zklamání těch, kteří hledali senzaci

Krista doprovázela k Herodovi velká skupina kněží a starších. Když dorazili na místo, vznesli rozčilení hodnostáři proti Kristu svá obvinění. Herodes však věnoval jejich obžalobě jen malou pozornost. Umlčel je, chtěl totiž Krista sám vyslechnout. Prikázal, aby mu uvolnili pouta, a obvinil Ježíšovy nepřátele z hrubého zacházení. Se soucitem hleděl do klidné tváře Vykupitele světa, v níž se zračila moudrost a čistota. Herodes došel stejně jako Pilát k přesvědčení, že kněží obžalovali Krista ze zášti a nenávisti.

Herodes kladl Kristovi otázky, ale Spasitel mlčel. Na králův příkaz byli předvedeni nemocní a různě postižení lidé a Kristus měl obhájit svou pověst a předvést zázrak. Lidé říkají, že umíš uzdravovat nemocné, řekl Herodes. Chtěl bych se přesvědčit, že zvěsti, které o tobě kolují, nejsou žádným výmyslem. Ježíš neodpovídal a Herodes dále naléhal: Když můžeš dělat zázraky pro jiné, udělej teď nějaké pro sebe, pomůže ti to. Znovu mu prikázal: Ukaž nám znamení, dokaž, že máš moc, kte-

rou ti lidé přisuzují. Ale Kristus stál jako by neviděl a neslyšel. Boží Syn se stal člověkem. Musel se proto chovat tak, jak by se v podobné situaci choval člověk. Nevykonal žádný zázrak, aby si ušetřil bolest a ponížení, které v takových chvílích musejí lidé snášet.

Herodes slíbil, že když mu předvede nějaký div, bude propuštěn. Kristovi žalobci viděli jeho mocné zázraky na vlastní oči. Slyšeli, jak prikazoval mrtvému, aby vstal, a viděli, jak poslušně vyšel z hrobu. Teď se báli, aby Kristus před Herodem nějaký zázrak nepředvedl. Ze všeho nejvíce se děsili projevu Ježíšovy moci. To by zmařilo všechny jejich plány a možná, že by je to stálo i život. Kněží i starší plni úzkosti naléhavě opakovali svá obvinění proti Kristu. Křičeli, že je zrádce a rouhač. Zázraky koná z moci knížete dáblů Belzebuba. V síni nastal zmatek, každý vykřikoval něco jiného.

Herodes už neměl tak citlivé svědomí jako v době, kdy jej Herodiada požádala o hlavu Jana Křtitele. Tehdy se trásl strachy a po hrozném činu jej dlouho trápi-ly výčitky. Lehkomyslným životem však jeho svědomí otupělo. Byl už tak zatvrzelý, že se dokonce

chlubil tím, jak Jana za jeho troufalé napomínání potrestal. Nyní vyhrožoval Ježíši. Připomínal mu, že má moc jej propustit i odsoudit. Ježíš však ani v nejmenším nedal najevo, že by snad něco slyšel.

Heroda jeho mlčení rozčililo. Vypadalo to, jako by Ježíšovi byla jeho moc úplně lhostejná. Netečnost byla pro nadutého a ješitného krále potupnější než otevřená výtká. Znovu Ježíšovi zlostně vyhrožoval. Spasitel však i nadále bez hnutí stál a mlčel.

Kristus nepřišel na svět proto, aby uspokojoval lidskou zvědavost. Přišel uzdravovat zlomená lidská srdce. Kdyby měl svým slovem uzdravit rány způsobené hříchem, nebyl by mlčel. Ale pro ty, kdo hříšným životem po pravdě jen šlapali, neměl slov.

Kristus mohl k Herodovi promluvit tak, aby pohnul jeho zatvrzelým srdcem. Mohl mu nahnat hrůzu a vyděsit jej odhalením hříchů jeho života i strašného konce, který jej čeká. Kristovo mlčení však bylo nejpřísnějším trestem, jaký mohl krále stihnout. Herodes odmítl pravdu, kterou mu zvěstoval jeden z největších proroků, a žádné jiné poselství už mu neby-

lo určeno. Majestát nebes už pro něho neměl ani slovo. Kristus, který vždy ochotně naslouchal lidskému utrpení, byl k Herodovým příkazům hluchý. Vždy se soucitem, shovívavostí a láskou hleděl na kajícího se hříšníka, ale na Heroda ani nepohlédl. Kudy chodil, zvěstoval mocnou pravdu a zastával se i nejpovrženějších hříšníků. Před povýšeným králem, který žádnou potřebu Spasitele necítil, však mlčel.

Herodes vzteky zrudl. Obrátil se k davu a rozčileně prohlásil Ježíše za podvodníka. Kristovi řekl: Nedokážeš-li, že to, co o sobě tvrdíš, je pravda, vydám tě vojákům a lidu. Ti tě snad donutí promluvit. Pokud se jen chvátáš, nezasloužíš si nic jiného než smrt z jejich rukou. Jsi-li Boží Syn, zachraň se zázrakem.

Dav se vrhl na Krista

Sotva domluvil, vrhl se dav na Krista jako divá zvěř na svou kořist. Smýkali jím sem a tam. Herodes se přidal a spolu s nimi se snažil Božího Syna ponížit. Kdyby nebyli zasáhli římsí vojáci a nepřiměli rozběsněný dav k ústupu, byl by Spasitele roztrhal.

„A tak jím Herodes se svými vojáky pohrdl, a když se mu dost naposmíval, oblékl ho do skvostného roucha a poslal ho zpět k Pilátovi.“ (L 23,11) Také římstí vojáci se připojili a tupili Ježíše. Na Spasitele se sneslo všechno příkoří, které si bezbožní a zvrhlí vojáci za podpory Heroda a židovských hodnostářů byli schopni vymyslet. Ježíš vše snášel s božskou trpělivostí.

Kristovi nepřátelé posuzovali Spasitele podle sebe. Považovali jej za stejně zkaženého, jako byli oni. Na pozadí všeho, co se odehrávalo, však vystupoval obraz, který jednoho dne všichni uvidí v jeho plné slávě. Někteří lidé se v Kristově přítomnosti chvěli. Když se mu neurvalý dav s výsměchem klaněl,

zmocnil se řady přítomných strach a beze slova ustupovali zpátky. To na Heroda hluboce zapůsobilo. Na jeho hříchem zatvrzelé srdce dopadaly poslední paprsky milosrdenství. Pochopil, že před sebou nemá obyčejného člověka. Z Kristova lidství totiž vyzařovalo božství. Ve chvíli, kdy Krista obklopili posměvači, cizoložníci a vrazi, si Herodes uvědomil, že vidí Boha na trůnu.

Herodes byl sice zatvrzelý, ale neodvážil se potvrdit Kristovo odsouzení. Chtěl se zbavit tíhy této hrozné odpovědnosti, a proto poslal Ježíše zpět do římské soudní síně. ■

© kramer-1 - iStockphoto.com

ZNOVU PŘED PILÁTEM

© kryczka - iStockphoto.com

Pilát byl nepříjemně překvapen a zklamán. Když se Židé s vězněm vrátili, podrážděně se jich zeptal, co s ním má udělat. Připomněl jim, že už Ježíše vyslyšel a žádnou vinu na něm neshledal. Upozornil je, že proti němu sice vznesli řadu obvinění, ale ani jedno nebyli schopni dokázat. Proto poslal Ježíše k Herodovi, galilejskému tetrarchovi, který je příslušníkem jejich národa. Ani on na něm nenašel nic, za co by si zasloužil smrt. Pilát řekl: „Proto ho napomenu a propustím.“ (L 23,16)

Piláte, probud' se!

V této chvíli se projevila Pilátova slabost. Prohlásil, že Ježíš je nevinný, a přesto jej chtěl dát zbičovat jen proto, aby uklidnil jeho žalobce. Kvůli lidem byl ochoten obětovat spravedlnost

a zásadovost. Dostal se tak do nepříjemné situace. Dav zaznamenal jeho nerozhodnost, a tím víc se dožadoval věžňovy smrti. Kdyby byl Pilát od počátku pevně stál na svém a odmítl odsoudit člověka, o jehož nevině byl přesvědčen, mohl přerhnut osudný řetěz výčitek a viny, který jej po celý zbytek života svazoval. Kdyby se byl v otázce spravedlnosti řídil vlastním názorem, Židé by se neodvážili na něho naléhat. Kristus by byl i tak odsouzen k smrti, Pilát by však byl v tomto případě bez viny. Pilát však stále více znásilňoval své svědomí. Přestal soudit spravedlivě a nestranně, proto se dostal do rukou kněží a předních mužů a byl proti nim téměř bezmocný. Stal se obětí vlastní váhavosti a nerozhodnosti.

Ani v této situaci však nemusel jednat zaslepeně. Boží poselství jej varovalo před činem, který se chystal spáchat. Jako odpověď na Kristovu modlitbu navštívil Pilátovu ženu ve snu anděl z nebe. Viděla Spasitele a mluvila s ním. Nebyla Židovka, ale když ve snu hleděla na Ježíše, neměla pochyb o jeho povaze a poslání. Poznala v něm Božího knížete. Viděla jej při výslechu v soudní síni. Ruce měl svázané jako zločinec.

Pozorovala hrozný jednání Heroda a jeho vojáků. Vyslechla obžaloby kněží a předních mužů plné nenávisti a zloby. Slyšela, jak říkají: „My máme zákon, a podle našeho zákona musí zemřít.“ (J 19,7) Viděla, jak jej Pilát nechává bičovat, přestože prohlásil: „Já na něm žádnou vinu nenalézám.“ (J 18,38) Slyšela Pilátův rozsudek a byla svědkem toho, jak vydal Krista jeho vrahům. Viděla kříž vztyčený na Golgotě i to, jak se na zem snesla tma. Zaslechla tajemný výkřik: „Je dokonáno.“ (J 19,30) A byly jí ukázány ještě další věci. Viděla, jak Kristus sedí na velikém bílém oblaku, země se pohybuje ve vesmírném prostoru a jeho nepřátelé prchají před jeho slávou. Probudila se s výkřikem hrůzy na rtech a hned napsala Pilátovi varování.

Pilát stále ještě váhal, co má udělat. Posel se prodral zástupem a odevzdal mu list jeho ženy, ve kterém stálo: „Neměj nic s tímto spravedlivým, neboť jsem dnes kvůli němu ve snu mnoho vytrpěla.“ (Mt 27,19)

Ježíš, nebo Barabáš?

Pilát zbledl. Zmítal se v rozporuplných pocitech. Nevěděl, co má udělat, a kněží s předními muži dále podněcovali lid. Musel zasáhnout. Vzpomněl si na tradici, která by mohla pomoci

Krista osvobodit. O svátcích bývalo zvykem propouštět podle volby lidu jednoho vězně. Byl to pohanský obyčej, nebyl v něm ani kousek spravedlnosti, ale Židé si na něm velmi zakládali. Římané v té době věznili k smrti odsouzeného Barabáše. Ten o sobě prohlašoval, že je Mesiáš. Tvrdil, že má moc nastolit nový řád a přivést svět k nápravě. Pod vlivem satana tvrdil, že vše, co nakradl a naloupil, je jeho. S pomocí satanských sil konal podivuhodné věci a získal si řadu následovníků. Podněcoval vzpouru proti římské vládě. Byl to otrlý a nenapravitelný zločinec. Pod rouškou náboženského nadšení skrýval svoji krutost a usiloval o vzpouru. Pilát dal lidem možnost volby mezi tímto mužem a nevinným Spasitelem. Domníval se, že v nich probudí smysl pro spravedlnost. Doufal, že na rozdíl od kněží a předních mužů budou mít s Ježíšem soucit. Obrátil se k zástupu tábora se vši vážností a řekl: „Koho vám mám propustit, Barabáše, nebo Ježíše, zvaného Kristus?“ (Mt 27,17)

Dav řval jako divá zvěř: „Propuť nám Barabáše!“ (L 23,18) Stále hlasitěji a hlasitěji volali: „Barabáše! Barabáše!“ Pilát si myslel, že jeho otázku nepochopili, a znovu se zeptal: „Chcete, abych vám propustil židovského krále?“ (Mk 15,9) Ale oni zase křičeli: „Odstraň

tohoto a propust' nám Barabáše!" (L 23,18) Potom se jich Pilát zeptal: „Co tedy mám učinit s Ježíšem zvaným Kristus?“ (Mt 27,22) Rozzuřený dav řval jako posedlý. Byli v něm samotní démoni v lidské podobě, nedala se tedy očekávat žádná jiná odpověď než: „Ukřižovat!“ (Mt 27,22)

Pilát se vyděsil. S tím nepočítal. Nechtěl vydat nevinného člověka tak potupné a strašlivé smrti. Když lid ztichl, znovu se zeptal: „A co udělal zlého?“ (Mk 15,14) Na zdůvodňování však už bylo příliš pozdě. Lid nežádal důkaz Kristovy nevinu, ale jeho odsouzení.

Pilát se stále ještě snažil Ježíše zachránit. „On jim tedy řekl potřetí: „Ale co tento muž udělal zlého? Nenašel jsem na něm žádnou smrtelnou vinu. Proto ho napomenu a propustím!“ (L 23,22) Avšak pouhá zmínka o propuštění lid rozzuřila. Křičeli: „Ukřižuj, ukřižuj ho!“ (L 23,21) Bouře vyvolaná Pilátovou nerozhodností sílila.

Vysmíván a bičován

Chopili se Ježíše a před zraky všech jej bičovali. Spasitel byl zesláblý únavou a jeho tělo bylo pokryto ranami. „Tehdy ho vojáci odvedli dovnitř na nádvoří paláce zvaného Pretorium a svolali celou posádku. Oblékli mu purpurový plášť a nasadili mu korunu upletenou

z trní. Pak ho začali zdravit: „Bud' zdrav, židovský králi!“ Bili ho holí do hlavy, plivali na něj, klekali před ním a klaněli se mu.“ (Mk 15,16-19) Tu a tam nějaký bezbožník natáhl ruku, vzal Ježíšovi třtinu, kterou mu dali, a bil jej po hlavě, až se mu trny koruny zarývaly do spánků a po tváři a vousech mu stékala krev.

Divte se, nebesa! Užasni, země! Pohlédněte na utlačovatele a utlačovaného. Rozzuřený dav obklopuje Spasitele světa. Výsměch a urážky se mísí se sprostým rouháním a nadávkami. Bezcitný zástup s opovržením poukazuje na jeho nízký původ a skromný život. Vysmívají se tomu, že se prohlásil za Božího Syna. Sprostě o něm vtipkují a zesměšňují jej.

Satan svedl krutý dav k hanobení Spasitele. Chtěl v Kristu vyvolat touhu po pomstě nebo jej přimět k tomu, aby se nějakým zázrakem vysvobodil, a zmařil tak plán spasení. Jediná skvrna v Ježíšově pozemském životě, jediné selhání jeho lidské přirozenosti v této hrozné zkoušce – a Boží Beránek by nebyl dokonalou obětí. Vykoupení lidstva by bylo ztraceno. Ale Ježíš, který mohl jediným slovem přivolat na pomoc celý nebeský zástup či nahnat davu září své božské slávy hrůzu a odehnat jej od sebe, s naprostým klidem snášel i ty nejhrubší urážky a krutosti.

Nepřátelé žádali na Kristu, aby dokázal své božství nějakým zázrakem. Měli však před sebou daleko větší důkaz, než jakého se dožadovali. Stejně jako krutost snižovala ty, kdo Krista mučili, pod lidskou úroveň a přibližovala je satanovi, tak tichost a trpělivost povznášely Ježíše nad úroveň člověka a dokazovaly jeho spřízněnost s Bohem. Jeho ponížení bylo příslibem jeho povýšení. Krvavé kapky smrtelného zápasu stékající po zraněných spáncích na tvář a vousy byly zárukou jeho pomazání „olejem veselí“ (Žd 1,9) za našeho Velekněze.

Když satan viděl, že Spasitel při strašném mučení nevyпустиł z úst ani jedině reptavé slovo, zuřil. Ježíš na sebe vzal lidskou přirozenost, ale podpírala jej božská síla. Ani v nejmenším se neodchýlil od Otcovy vůle.

Ecce Homo!

Pilát jej nechal zbičovat, vystavil jej všeobecnému posměchu a myslel si, že tak vzbudí v lidech soucit. Doufal, že jim takové potrestání bude stačit. Snad uspokojí i zlomyslné kněze. Židé však snadno prohlédli Pilátovu slabost. Vždyť dal potrestat člověka, kterého předtím prohlásil za nevinného! Dobře věděli, že Pilát se snaží zachránit vězni život, a rozhodli se, že nedopustí,

aby byl Ježíš osvobozen. Říkali si: Pilát ho dal zbičovat, aby se nám zavděčil. Budeme-li požadovat rozhodnější postup, dosáhneme svého.

Pilát nechal předvést Barabáše. Postavil oba vězně vedle sebe, ukázal na Spasitele a s naprostou vážností řekl: „Hled'te, člověk!“ (J 19,5) „Hle, vyvedu vám ho ven, abyste poznali, že na něm nenacházím žádnou vinu.“ (J 19,4)

Boží Syn stanul před lidmi v zesměšňujícím rouchu s trnovou korunou na hlavě. Na obnažených zádech byly vidět stopy po krutém bití, z otevřených ran stékala krev. Ježíšova zkrvavená tvář svědčila o vyčerpání a nesmírné bolesti. Nikdy však nebyla krásnější než v této chvíli. Výraz Spasitelovy tváře nepřátelé zničit nemohli. Vyzářovala z ní ušlechtilost, odevzdanost a laskavý soucit s krutými nepřáteli. Ježíš si nepočínal jako zbabělý slaboch, ale prokázal sílu a důstojnost trpělivosti. Druhý vězeň byl jeho pravým opakem. Každý rys Barabášovy tváře vypovídal o tom, že je zatvrzelý zločinec. Rozdíl mezi nimi nemohl nikomu uniknout. Někteří lidé se rozplakali. Při pohledu na Ježíše se jich zmocnil soucit. I kněží a přední muži byli přesvědčeni, že je tím, za koho se prohlašoval.

Ne všichni římsí vojáci, kteří obklopovali Krista, byli zatvrzelí. Někteří z nich

upřímně hledali v jeho tváři nějaký důkaz o tom, že je zločincem či nebezpečnou osobou. Chvillemi se s opovržením podívali na Barabáše. Nebylo těžké poznat, o koho jde. Potom se znovu a znovu obraceli k Muži bolesti. Se soucitem hleděli na božského Trpitele. Kristova tichá odevzdanost se jim vrývala do mysli a nenechala je v klidu, dokud se nerozhodli uznat jej za Spasitele nebo zavrhnout, a zpečetit tak svůj osud.

Ukřižuj ho!

Pilát žasl nad Spasitelovou trpělivostí a vytrvalostí. Nepochyboval o tom, že pohled na muže, který se tolik lišil od Barabáše, vzbudí v Židech soucit. Nedokázal však pochopit fanatickou nenávist kněží namířenou proti Ježíši, jenž jako světlo světa osvětlil jejich temnotu a tápání. Podnítily lid k bezmezné zuřivosti a kněží, starší i lid znovu křičeli: „Ukřižuj ho! Ukřižuj ho!“ Pilátovi došla všechna trpělivost s jejich nesmyslnou krutostí a zoufale zvolal: „Vezměte ho vy a ukřižujte, neboť já na něm žádnou vinu nenalézám.“ (J 19,6)

Římský správce byl na kruté výjevy zvyklý, a přesto s trpícím vězněm cítil. Odsouzený a zbičovaný Ježíš s krvácejícím čelem a rozdrásanými zády se

choval jako král na trůnu. Kněží však prohlásili: „My máme zákon a podle našeho zákona musí zemřít, protože se dělal Božím Synem.“ (J 19,7)

Pilát byl ohromen. Neměl sice o Kristu a jeho poslání správnou představu, ale měl jakousi neurčitou víru v Boha a v bytosti, které člověka přesahují. Myšlenka, která mu předtím jen proběhla hlavou, nyní získávala jasnější podobu. Kladl si otázku, zda muž, který před ním stojí ve směšném šarlatovém rouchu s trnovou korunou na hlavě, není nějaká božská bytost.

Vrátil se do soudní síně a řekl Ježíši: „Odkud jsi?“ (J 19,9) Ježíš mu neodpověděl. Spasitel s Pilátem již dříve zcela otevřeně hovořil a vysvětlil mu své poslání svědka pravdy. Pilát si však tohoto světla nevážil. Své zásady a moc podřídil požadavkům davu, a tím zneužil vysokého postavení soudce. Ježíš už pro něho žádné světlo neměl. Pilát, dotčený jeho mlčením, povýšeně řekl: „Nemluvíš se mnou? Nevíš, že mám moc tě propustit a mám moc tě ukřižovat?“ Ježíš odpověděl: „Neměl bys nade mnou žádnou moc, kdyby ti to nebylo dáno shůry. Proto ten, kdo mě tobě vydal, má větší hřích.“ (J 19,10.11)

Milosrdný Spasitel i ve chvíli nejtěžšího utrpení a bolesti všemožně omlouval čin římského vládce, který jej dal ukřižovat. Jeho laskavý přístup zůstává

navždy vzácným odkazem pro každého z nás a přibližuje nám povahu soudce vši země. Ježíš řekl: „Ten, kdo mě tobě vydal, má větší vinu.“ Měl na mysli Kaifáše, který byl jako velekněz představitelem židovského národa. Židé znali zásady, jimiž se řídily římské úřady. Znali proroctví, která svědčila o Kristu, a měli před sebou jeho učení a zázraky. Židovští soudci dostali nepochybný důkaz o jeho božství, a odsoudili ho k smrti. Podle světla, které jim bylo dáno, budou souzeni.

Nebezpečné smíchání víry s politikou

Největší vina a nejtěžší zodpovědnost ležela na předních mužích národa, na strážcích svatých pravd, které tak hanebně zrazovali. Pilát, Herodes a římscí vojáci Ježíše vlastně ani neznali. Chtěli kněžím a předním mužům vyhovět, a proto jej uráželi. Neznali světlo, které Bůh židovskému národu v tak hojně míře udělil. Kdyby byli toto světlo dostali vojáci, nebyli by s Kristem zacházeli tak krutě.

Pilátovy pochybnosti

Pilát znovu navrhl, aby Ježíše propustili. „Ale Židé křičeli: ‘Jestliže ho propustíš, nejsi přítel císařův.’“ (J 19,12)

Židé pokrytecky předstírali, že jim jde o císařovu nadvládu. Ve skutečnosti byli nejzatvrzelejšími odpůrci římské vlády. Když se naskytla vhodná příležitost, tvrdě prosazovali své národnostní a náboženské zájmy; když však chtěli uskutečnit nějaký nekalý úmysl, vychvalovali císařskou moc. Tentokrát se snažili zničit Krista, a proto předstírali věrnost cizí vládě, kterou nenáviděli.

Dále říkali: „Každý, kdo se dělá králem, staví se proti císaři!“ (J 19,12) Dotkli se tím Pilátova slabého místa. Římská vláda mu nedůvěřovala, a Pilát dobře věděl, že taková zpráva by ho mohla zničit. Uvědomoval si, že pokud Židům nevyhoví, obrátí svůj zuřivý hněv proti němu. Ve své pomstychtivosti se nezastaví před ničím. Vzpomněl si, jak vytrvale usilovali o život muže, kterého bezdůvodně nenáviděli.

Pilát usedl na soudní stolicí a znovu představil Ježíše lidu: „Hle, váš král!“ Ozvaly se divoké výkřiky: „Pryč s ním, pryč s ním, ukřižuj ho!“ Pilát se hlasitě zeptal: „Vašeho krále mám ukřižovat?“ Z nečistých rouhavých úst se ozvalo: „Nemáme krále, jen císaře.“ (J 19,14.15) Židovský národ si zvolil pohanského vládce, a tím se zřekl Boží vlády. Boha jako svého krále zavrhl. Od této chvíle již Židé neměli svého Vykupitele. Neměli krále, ale císaře. Tak daleko

dovedli kněží a učitelé vyvolený lid. Zodpovědnost za to i za všechny další strašné následky spočívala na nich. Náboženští vůdcové byli příčinou hříchu i zkázy národa.

Nejsem vinen krví tohoto člověka

„A když Pilát viděl, že nic nezmůže, ale že je čím dál větší pozdvižení, vzal vodu a před zástupem si umyl ruce se slovy: Nejsem vinen krví tohoto spravedlivého. Hledte si toho sami.“ (Mt 27,24) S bázňí a zahanbením pohlédl na Spasitele. Kristus si jako jediný ze všech přítomných zachoval klid a z jeho tváře vyzařoval pokoj. Zdálo se, jako by se kolem jeho hlavy rozlévalo tlumené světlo. Pilát si pomyslel: Je to Bůh. Obrátil se k davu a prohlásil: Já nejsem vinen jeho krví. Vezměte si ho a ukřižujte. Ale vy, kněží a vůdcové, si pamatujte, že já jej považuji za spravedlivého člověka. A za to, co se dnes stane, ať ten, koho tento muž prohlašuje za svého Otce, soudí vás, ne mne. Ježíšovi potom řekl: Odpusť, nemohu tě zachránit. Opět jej nechal zbičovat a vydal jim ho, aby jej ukřižovali.

Pilát se snažil Ježíše osvobodit. Poznal však, že chce-li si udržet své postavení, nemůže Krista zachránit. Než by se

připravil o světskou moc, raději obětoval nevinný život. Podobně i dnes mnozí lidé obětují zásady, jen aby o nic nepřišli a nemuseli trpět. Svědomí a povinnost vedou jedním směrem, a sobecké zájmy druhým. Proud se žene špatnou cestou a každého, kdo se spojuje se zlem, strhává do husté tmy hříchu.

Pilát podlehl požadavkům davu. Raději dal ukřižovat Krista, než by ohrozil své postavení. To, čeho se obával, však přes všechnu jeho opatrnost nakonec stejně přišlo. Byl zbaven úřadu, přišel o všechny pocty, trápily ho výčitky svědomí a uražená ješitnost. Krátce po ukřižování Krista si sám sáhl na život. Kdo si zahrává s hříchem, sklízí trápení a zkázu. „Někdy se člověku zdá cesta přímá, ale nakonec přivede k smrti.“ (Př 14,12)

Když Pilát prohlásil, že není vinen Kristovou krví, Kaifáš vyzývavě zvolal: „Krev jeho na nás a na naše děti!“ (Mt 27,25) Tato strašlivá slova potom opakovali kněží a přední muži a po nich jako ozvěnou i rozběsněný dav. Všichni křičeli: „Krev jeho na nás a na naše děti!“

Rozhodnutí lidu

Izraelský lid se rozhodl. Ukázali na Ježíše a řekli: „Ne jeho, ale Barabáš!“

(J 18,40) Barabáš, zloděj a vrah, byl představitelem satana. Kristus představoval Boha. Krista zavrhli, rozhodli se pro Barabáše. Měli jej tedy mít. Svou volbou přijali největšího lháře a vraha všech dob. Stali se nástrojem toho zlého. Jako národ budou plnit jeho příkazy. Budou konat jeho skutky. Budou muset snášet jeho vládu. Lid, který si místo Krista zvolil Barabáše, měl pocíťovat Barabášovu krutost až do konce času.

Při pohledu na ubitého Božího Beránka Židé volali: „Krev jeho na nás a na naše děti!“ Jejich strašlivý řev vystoupil až k Božímu trůnu. Soud, který nad sebou vyřkli, byl zapsán v nebi. Jejich volání bylo vyslyšeno. Krev Božího Syna se stala trvalou kletbou pro jejich syny i vnuky.

Projevila se i při zkáze Jeruzaléma. Děsivé následky tohoto zlořečenství snášel židovský národ po mnohá staletí. Je jako větev odříznutá od vinného kmene, jako mrtvý, neplodný výhonek, který se sbírá a pálí. Po staletí jsou Židé ve všech zemích světa jako mrtví, mrtví v přestoupení a hříchu.

Jejich volání se hrozivě naplní i v den velkého soudu. Až Kristus opět přijde na tuto zem, neuvidí jej lidé jako vězně obklopeného sprostým davem, ale jako nebeského Krále. Kristus přijde ve

své slávě, ve slávě svého Otce a ve slávě svatých andělů. Na cestě jej bude v nekonečné nádheře a slávě provázet desettisíckrát deset tisíc a tisíce tisíců andělů, krásných a vítězných Božích synů. Potom Kristus usedne na trůn své slávy a shromáždí se před ním všechny národy. Tehdy jej uvidí úplně všichni, i ti, kdo jej probodli. Místo trnové koruny bude mít korunu slávy. Korunu v koruně. Místo starého purpurového královského roucha bude mít na sobě zářivě bílý šat, tak bílý, „tak jak by je žádný bělič na zemi nemohl vybělit.“ (Mk 9,3). Na plášti a na bedrech bude mít napsané jméno: „Král králů a Pán pánů.“ (Zj 19,16) Budou tam i ti, kdo se mu posmívali a bili ho.

Kněží a přední muži znovu uvidí výjevy ze soudní síně. Ukáží se jim všechny podrobnosti, jako by byly napsané ohnivým písmem. Volání těch, kdo kdysi křičeli: „Krev jeho na nás a na naše děti,“ bude vyslyšeno. Celý svět potom pozná a pochopí. Tehdy si ubozí a slabí smrtelníci uvědomí, proti komu bojovali. V děsivé úzkosti a hrůze budou volat na hory a skály: „Padněte na nás a ukryjte nás před tváří Toho, který sedí na trůnu, a před hněvem toho Beránka! Neboť přišel ten veliký den jeho hněvu, a kdo může obstát?“ (Zj 6, 16.17) ■

VIA DOLOROSA

© Pavel Bernštam - iStockphoto.com

„Když přišli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jej.“ (L 23,33)
„Proto také Ježíš trpěl venku za branou, aby posvětil lid svou vlastní krví.“ (Žd 13,12) Adam a Eva byli pro přestoupení Božího zákona vyhnáni z ráje. Kristus jako náš zástupce měl trpět za zdmí Jeruzaléma. Zemřel za branou města, na místě, kde popravovali zločince a vrahy. Slova „Kristus nás vykoupil z prokletí Zákona, když se stal prokletím za nás (neboť je napsáno: „Proklet je každý, kdo visí

na dřevě“),“ mají hluboký význam (Ga 3,13).

Ze soudní síně provázel Ježíše na Golgotu obrovský zástup. Zpráva o jeho odsouzení se rozšířila po celém Jeruzalémě a lidé všech vrstev spěchali na místo ukřižování. Kněží a přední muži slíbili, že když jim bude Kristus vydán, nebudou pronásledovat jeho následovníky. Učedníci a věřící z města i okolí se tedy přidali k zástupu, který šel za Spasitelem.

Když Ježíš prošel branou Pilátova nádvoří, vložili mu na zbitá krvácející bedra kříž, který byl původně připraven pro Barabáše. Spolu s Ježíšem měli být popraveni i dva Barabášovi společníci. I na ně byl vložen kříž. Spasitel byl zraněný a zesláblý. Kříž byl pro něho příliš těžký. Od chvíle, kdy stoloval s učedníky při velikonoční večeři, nejedl ani nepil. V zahradě Getsemane protrpěl smrtelný zápas se satanskými silami. Zakusil bolest zrady. Viděl, jak jej učedníci opustili a rozprchli se. Byl odveden k Annášovi, potom ke Kaifášovi a k Pilátovi. Od Piláta jej poslali k Herodovi a znovu k Pilátovi. Dopadala na něho jedna urážka za

druhou, vysmívali se mu, dvakrát jej zbičovali. Celou noc jej nesnesitelně trápili. Kristus neselhal. Promluvil jen proto, aby oslavil Boha. Po celou dobu hanebného výslechu, který měl vypadat jako soudní proces, si zachoval důstojnost a nenechal se zlomit. Když jej však podruhé zbičovali a vložili na něho kříž, jeho lidské tělo nevydrželo. Vysílený padl pod tíhou břemena k zemi.

Šimon z Kyrény

Dav, který Spasitele doprovázel, viděl, jak je Kristus vyčerpaný a vrávorá. Nikdo z nich mu však neprojevilo soucit. Když už nemohl těžký kříž dále nést, posmívali se mu a uráželi jej. Znovu mu ho vložili na záda a on znovu vysílením padl. Nepřátelé pochopili, že už kříž dál neunes. Hledali tedy někoho, kdo by potupné břemeno nesl místo něho. Nikdo z Židů to být nemohl, protože by se poskvrnil a nemohl slavit Velikonoce. Ani v davu však nenašli nikoho, kdo by se k tomu snížil.

Cestou potkali Šimona z Kyrény, který šel z pole. Slyšel hrubé urážky, nadávky a stále se opakující posměšné výkřiky: Ustupte z cesty židovskému králi! V údivu nad tím vším se zastavil. Jakmile vyjádřil svůj soucit,

chytili jej a naložili mu Ježíšův kříž na záda.

Šimon již o Ježíši slyšel. Jeho synové ve Spasitele uvěřili, ale on sám jeho učedníkem nebyl. Břemeno kříže bylo pro něho požehnáním a Šimon nikdy nepřestal být za tuto příležitost vděčný. Přivedla jej k tomu, že se potom sám rozhodl přijmout Kristův kříž a vždy ochotně snášel jeho tíhu.

Pohled do budoucnosti

V davu, který následoval nevinného Krista na popraviště, bylo i nemálo žen. Pozorovaly Ježíše. Některé z nich jej znaly již z dřívějších. Mnohé k němu přivedly své blízké, kteří trpěli nějakou nemocí. Jiné byly od něho samy uzdraveny. Svědčí o tom záznamy Písma. Ženy žasly nad nenávistí, se kterou se zástup ke Kristu obracel. Jim samotným nad jeho utrpením téměř puklo srdce. Bez ohledu na rozzuřený dav, rozčilené kněze a starší projevily svůj soucit. Když Ježíš pod tíhou kříže vysílením padl, daly se do hlasitého pláče.

To jediné upoutalo Kristovu pozornost. Ježíš nesmírně trpěl pod břemenem hříchů světa, ale nebyl lhostejný k žalu. S láskou a pocho-

pením pohlédl na plačící ženy. Věděl, že v něho nevěří a nenaříkají nad ním jako nad Božím Poslem, ale jen z lidského soucitu. Ježíš jejich účastí nepohrdl. Bylo mu jich ještě více líto. Řekl: „Dcery jeruzalémské, neplačte nade mnou, ale plačte nad sebou a nad svými dětmi.“ (L 23,28) Potom se zahleděl do budoucnosti, do doby zničení Jeruzaléma. Věděl, že při této hrozné události mnohé z těch, které nad ním nyní pláčou, zahynou i se svými dětmi.

Od pádu Jeruzaléma se Ježíš ve svých myšlenkách přenesl k mnohem závažnějšímu soudu. Ve zničení zatvřelého města viděl symbol konečné zkázy celého světa. Prohlásil: „Tehdy začnou říkat horám: ‘Padněte na nás!’ A kopcům: ‘Přikryjte nás!’ Když se totiž toto děje zelenému stromu, co se stane se suchým?“ (L 23,30.31) Zelený strom představoval Krista, nevinného Vykupitele. Bůh dopustil, aby jeho hněv namířený proti hříchu dopadl na jeho milovaného Syna. Ježíš měl být ukřižován za přestoupení lidstva. Jaké utrpení potom čeká hříšníka, který setrvává ve svém hříchu? Každý zatvřelý a nevěřící člověk zakusí nepopsatelnou bolest a utrpení.

Učedníci

Mnozí lidé, kteří nyní v davu provázeli Spasitele na Golgotu, kdysi s radostí volali hosana a mávali palmovými větvemi, když Ježíš vítězně vjížděl do Jeruzaléma. Mnozí mu tehdy provolávali slávu proto, že to dělali lidé kolem nich. I nyní se přidávali k davu a spolu s ostatními křičeli: Ukřižuj ho! Ukřižuj ho! Když Ježíš vjížděl do Jeruzaléma, byli učedníci plni odvážných nadějí. Tísnilo se kolem Mistra a považovali za velkou poctu, že k němu mohou patřit. Nyní, když byl ponižován, sledovali ho jen zpovzdálí. Byli smutní a zklamání. Kristova slova: „Vy všichni ode mne této noci odpadnete. Je přece napsáno: ‘Budu bít pastýře a ovce stáda se’“ se potvrdila (Mt 26,31).

Na kříži

Když došli na popraviště, přivázali vězně ke křížům. Oba zločinci se strážím vzpouzeli, Ježíš však žádný odpor nekladl. Ježíšova matka šla na Golgotu za svým synem, cestou ji podpíral milovaný učedník Jan. Viděla, jak je Ježíš tíhou kříže vyčerpaný. Ráda by mu byla podepřela poraněnou hlavu a omyla čelo, kte-

ré kdysi spočívalo na její hrudi. I to jí však bylo odepřeno. Stejně jako učedníci i ona se utěšovala nadějí, že Ježíš projeví svoji moc a vysvobodí se z rukou nepřátel. Když si však vzpomněla, že všechny tyto události předpověděl, propadala zoufalství. V bolestném napětí sledovala, jak zločince přivazují na kříž. Nechá se ukřižovat i Ježíš, který probouzel mrtvé k životu? Dovolí Boží Syn, aby jej nepřátelé tak krutě zabili? Bude se muset vzdát své víry v Ježíše jako Mesiáše? Bude muset přihlížet jeho potupě a utrpení, aniž by mu mohla jeho muka nějak ulehčit? Viděla, jak mu rozepjali ruce na kříž. Potom přinesli kladiva a hřeby. Když mu hroty hřebů prorážely tělo, museli zděšení učedníci Ježíšovu omdávající matku z místa hrůzy odnést.

Otče, odpusť jim

Spasitel ani nezasténal. Z jeho tváře vyzařoval klid a vyrovnanost, z čela mu však stékaly krůpěje smrtelného potu. Nikdo se nad ním neslitoval a nesetřel mu je, nikdo nepovzbudil jeho lidské srdce slovy soucitu a nevyjádřil mu svou věrnost. Když vojáci plnili hrozný úkol, Ježíš se modlil za své nepřátele: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí,

co činí.“ (L 23,34) Nemyslel na své vlastní utrpení, ale na hřích a strašný konec svých nepřátel. Neproklínal vojáky, kteří s ním tak krutě zacházeli. Nesvolával pomstu na kněze a přední muže, kteří se radovali z uskutečnění svého záměru. Kristus je v jejich nevědomosti a vině litoval. Prosil Otce, aby jim odpustil, protože „nevědí, co činí“.

Kdyby byli věděli, že mučí toho, kdo přišel zachránit hříšné lidstvo před věčným zahynutím, zmocnila by se jich hrůza a výčitky svědomí. Nevědomost je však nezbatuje viny. Měli výjimečnou možnost poznat Ježíše a přijmout jej za svého Spasitele. Někteří z nich si svůj hřích přece uvědomili, činili pokání a obrátili se. Jiní byli tak zatvrzelí, že Kristova přímluvná modlitba za ně nemohla být vyslyšena. Boží záměr se však i tak splnil. Ježíš získal právo stát se obhájcem lidí u svého Otce. Když Kristus prosil za své nepřátele, modlil se za celý svět. Jeho modlitba zahrnovala každého hříšníka, který žil nebo bude žít od začátku světa až do konce času. Vina za ukřižování Božího Syna spočívá na všech lidech. A všem se nabízí odpuštění. Každý, kdo chce, se může smířit s Bohem a zdědit věčný život. ■

GOLGOTA

© kryzka - iStockphoto.com

Ježíše přibili na kříž, kříž vztyčili a na připraveném místě ho vši silou zarazili do země. Boží Syn přitom nesnesitelně trpěl. Pilát napsal v hebrejštině, latině a řečtině nápis: „Ježíš Nazaretský, král židovský“ a pověsil jej Ježíši nad hlavu (J 19,19). To Židy rozčílilo. Na Pilátově nádvoří přece křičeli: „Ukřižuj ho!... Nemáme krále, jen císaře.“ (J 19,15) Prohlašovali, že každý, kdo by uznával jiného krále, je zrádцем. Pilát napsal to, co

vyjadřovalo jejich postoje. Nebylo v tom nic urážlivého, nápis hlásal jen to, že Ježíš je králem Židů. Byl vlastně uznáním poddanosti Židů římské moci. Oznamoval, že každý, kdo se bude vydávat za izraelského krále, si zaslouží smrt. Kněží se zase přepočítali. Když osnovali Kristovu smrt, Kaifáš prohlásil, že je prospěšné, aby jeden člověk zemřel za záchranu národa. Nyní vyšlo jejich pokrytectví najevo. Ve snaze zabít Krista byli ochot-

ni obětovat i existenci vlastního národa.

Kněží si uvědomili, kam až zašli, a žádali Piláta, aby nápis změnil. Řekli: „Neměls psát ‘židovský král’, nýbrž ‘vydával se za židovského krále.’“ (J 19,21) Pilát však měl sám na sebe zlost pro svoji slabost. S opovržením pohlédl na lstivé, žárlivé kněze a přední muže a řekl: „Napsal jsem, co jsem napsal.“ (J 19,22)

Zavěšení nápisu nad Ježíšovu hlavu řídila vyšší moc než byl Pilát nebo Židé. Boží prozřetelnost chtěla přivést lidi k tomu, aby zkoumali Písmo a uvažovali o něm. Místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města. Tehdy se v Jeruzalémě sešly tisíce lidí ze všech zemí a nápis hlásající, že Ježíš Nazaretský je Mesiáš, měl upoutat jejich pozornost. Byla to pravda a ruku, která ji psala, vedl sám Bůh.

Proroctví se splnilo

Kristovým utrpením na kříži se splnilo proroctví. Sám Kristus stáletí před ukřižováním své utrpení předpověděl. Řekl: „Smečka psů mě kruhem svírá, zlovolná tlupa mě obkličuje; sápour se jako lev na mé ruce a nohy, mohu si spo-

čítat všechny své kosti. Pasou se na mně svým zrakem. Dělí se o mé roucho, losují o můj oděv.“ (Ž 22,17-19) Proroctví o rouchu se splnilo bez jakéhokoli zásahu přátel či nepřátel Ukřižovaného. Případlo vojákům, kteří Ježíše přibili na kříž. Kristus slyšel, jak se o ně přeli. Oděv byl utkán bez jediného švu, proto si nakonec řekli: „Netrhejme jej, ale losujme o něj, čím bude!“ (J 19,24)

V jiném proroctví Spasitel předpověděl: „Srdce potupou mi puká, jsem jak ochrnutlý. Na soucit jsem čekal, ale marně; na ty, kdo by potěšili – nenašel se nikdo. Do jídla mi dali žluč, když jsem žíznil, dali mi pít ocet.“ (Ž 69,21.22) Podle tehdejších obyčejů se ukřižovaným mohl podat nápoj, který utupoval jejich smysly, a tlumil tak pocit bolesti. Nabídli jej i Ježíši. Když však Spasitel ochutnal, odmítl jej. Nechtěl pozměnit nic, co by mu zatemnilo mysl. Musel se vírou pevně držet Boha. Jedině v tom byla jeho síla. Otupených smyslů by mohl využít satan.

Sarkazmus náboženské elity

Nepřátelé si na Ježíši vylévali zlost dokonce i tehdy, když už visel na

kříži. Kněží, přední muži a zákoníci se připojili k davu a posmívali se umírajícímu Spasiteli. Při křtu a na hoře proměnění se ozval Boží hlas, který oznámil, že Ježíš je Božím Synem. Předtím, než byl Kristus zrazen, Otec znovu potvrdil jeho božství. Při ukřižování však nebeský hlas mlčel. Žádné svědectví ve prospěch Krista nezaznělo. Spasitel snášel potupu a výsměch od bezbožných lidí zcela sám.

„Ty, který boříš chrám a za tři dny ho staviš, zachraň sám sebe! Jestli jsi Boží Syn, sestup z kříže!“ (Mt 27,40; L 23,35) Na poušti satan Krista pokoušel slovy: „Jsi-li Boží Syn, řekni, ať se z tohoto kamení stanou chleby.“ „Jsi-li Boží Syn, vrhni se dolů! ze střechy chrámu (Mt 4,3.6). Satan se spolu se svými anděly účastnil v lidské podobě i Ježíšova ukřižování. Největší nepřítel a jeho stoupenci spolupracovali s knězi a předními muži. Učitelé podněcovali nevzdělaný dav k nenávisti ke Kristu, kterého mnozí z nich nikdy ani neviděli, a nutili je svědčit proti němu. Kněze, přední muže, farizeje a zatvrzelý dav spojovala ďábelská posedlost. Náboženští vůdcové se spojili se satanem a jeho anděly. Plnili jeho příkazy.

Umírající Ježíš slyšel ve svém utrpení každé slovo, které kněží pronesli: „Jiné zachránil, sám sebe zachránit nemůže. Je král izraelský – ať nyní sestoupí s kříže, a uvěříme v něho!“ (Mt 27,42) Kristus mohl sestoupit s kříže. Nezachránil se však proto, aby hříšník mohl mít naději na odpuštění a Boží přízeň.

Muži, kteří se považovali za vykladače proroctví, se Spasiteli vysmívali právě tak, jak to bylo v proroctví předpověděno. Byli zaslepení a vůbec nezaznamenali, že se proroctví naplňují. Posmívali se: „Spolehl na Boha, ať ho vysvobodí, stojí-li o něj. Vždyť řekl: 'Jsem Boží Syn!'“ (Mt 27,43) a ani je nenapadlo, že jejich slova budou znít po celé věky. Dokonce i tento výsměch probouzel nebývalý zájem o studium Písma. Moudří lidé jejich slova vyslechli, zkoumali je, uvažovali o nich a modlili se. Mnozí neustali, dokud pečlivým srovnáváním výroků Písma nedospěli k pochopení Kristova poslání. Nikdy předtím nevědělo o Kristu tolik lidí, jako když visel na kříži. Mnozí z těch, kdo na vlastní oči viděli ukřižování a slyšeli Ježíšova slova, byli zasaženi světlem pravdy. ■

DVA LOTŘI

© Liliboas - iStockphoto.com

Záblesk útěchy pocítil ve svém smrtelném utrpení na kříži i Ježíš. Potěšila jej modlitba lotra, který litoval svých hříchů. Oba zločinci ukřižovaní spolu s Ježíšem se mu nejprve vysmívali. Jeden z nich se pod tíhou utrpení ještě více zatvrzoval a propadal zlobě, druhý se však obracel. Nebyl to otrlý zločinec. Svedla jej špatná společnost a ve

skutečnosti se provinil méně než mnozí z těch, kdo stáli pod křížem a vysmívali se Spasiteli. Již předtím Ježíše vídal, naslouchal jeho slovům a jeho učení jej přesvědčilo. Kněží a přední muži jej však od přijetí Krista odradili. Snažil se své přesvědčení přehlušit, a proto se vrhal stále hlouběji a hlouběji do víru hříchu, až byl uvězněn jako zločinec a nakonec odsouzen

k trestu smrti ukřižováním. Byl s Ježíšem v soudní síni a provázel jej i na cestě k popravisti. Slyšel, jak Pilát prohlásil: „Já na něm vinu nenalézám.“ (J 19,6) Všiml si jeho božského chování a zaznamenal i to, jak Ježíš litoval ty, kdo ho mučili, a jak jim odpustil. Z kříže viděl mnohé významné náboženské činitele, jak vrtí hlavou a posmívají se Kristu. Slyšel nadávky, které potom opakoval i druhý zločinec: „Jestliže jsi Kristus, zachraň sám sebe i nás!“ (L 23,39) Slyšel však i to, jak mnozí kolemjdoucí Ježíše obhajují, opakují jeho výroky a vyprávějí o jeho činech. Znovu se jej zmocnilo přesvědčení, že Ježíš je Kristus. Obrátil se ke svému společníkovi: „Ty se ani Boha nebojíš? Vždyť jsi sám odsouzen k stejnému trestu.“ (L 23,40) Umírající zločinci se už lidí bát nemusí. Jednoho ze zločinců tížilo přesvědčení, že je Bůh, kterého by se měl bát, a že je i budoucnost, o níž je důvod se strachovat. Jeho hříšný život byl u konce. Dodal: „A my jistě trpíme spravedlivě, protože dostáváme, co si za své skutky zasloužíme, ale tenhle nic zlého“ (L 23,41). Už se na nic neptal. Nepochyboval a nic nenamítal. Po vynesení rozsudku ztratil naději a zmocnilo

se jej zoufalství. Přesto ho však kupodivu napadaly nové myšlenky. Vzpomněl si na vše, co o Ježíši slyšel, i na to, jak Spasitel uzdravoval nemocné a odpouštěl hříchy. Vyslechl svědectví lidí, kteří v Ježíše uvěřili a s pláčem šli za ním na popravisti. Viděl nápis nad Kristovou hlavou. Všiml si, že někteří kolemjdoucí četli napsaná slova se zármutkem, jiní s výsměchem a pohrdáním. Duch svatý osvětlil jeho mysl a postupně pospojoval jednotlivé články řetězce důkazů dohromady. Nakonec zločinec poznal v umučeném, ukřižovaném a uraženém Ježíši Božího Beránka, který snímá hříchy světa. V jeho hlase se mísila naděje i úzkost. Zcela bezmocný umírající hříšník se obrátil k umírajícímu Spasiteli a zvolal: „Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království.“ (L 23,42)

Odpověď dostal okamžitě. Kristus mu s láskou, pochopením a mocí řekl: „Amen, pravím ti dnes, budeš se mnou v ráji.“ (L 23,43)

Celé dlouhé hodiny smrtelného zápasu doléhaly k Ježíšovu sluchu jen samé nadávky a výsměch. Dokonce i na kříži musel poslouchat jízlivé urážky a zatracování. S touhou čekal, zda nezaslechne

nějaký projev víry od svých učedníků. Ozvala se však jen slova plná zklamání: „My jsme však doufali, že to je on, kdo má vykoupit Izrael.“ (L 24,21) Tím více jej potěšil projev víry a lásky z úst umírajícího zločince. Přední muži Izraele jej odmítli, dokonce i učedníky ovládly pochybnosti o jeho božství, a ubohý lotr na prahu smrti činil pokání a nazval Ježíše Pánem. Mnozí ho tak rádi oslovovali v době, kdy konal zázraky, a potom když vstal z mrtvých. Když však umíral na kříži, nikdo, kromě lotra zachráněného v poslední chvíli, se k němu nehlásil.

Lidé, kteří stáli pod křížem, zaslechli, jak umírající zločinec nazval Ježíše Pánem. Hlas kajícího se hříšníka upoutal jejich pozornost. I vojáci, kteří se pod křížem dohadovali a losovali o Kristův oděv, zbystřili sluch. Přestali se přít. Se zatajeným dechem hleděli na umírajícího Krista a čekali na odpověď.

Když Ježíš vyřkl své zaslíbení, proniklo ponurým mrakem, který jako by zahaloval kříž, jasné a zářivé světlo. Zločinec litoval svých hříchů, byl smířen s Bohem a jeho srdce naplnil pokoj. Kristus byl oslaven ve svém ponížení. Všem

ostatním se zdálo, že je poražen, ale on zvítězil. Byl uznán jako ten, kdo na sebe vzal lidské hříchy. Lidé se mohou zmocnit jeho těla. Mohou mu rozdrásat spánky trnovou korunou. Mohou z něho strhnout roucho a hádat se o ně. Nemohou však Ježíše připravit o moc odpouštět hříchy. Svou smrtí potvrzuje své božství a svědčí o Otcově slávě. Vždy je ochoten vyslyšet a zachránit. Má královské právo dát život každému, kdo jeho prostřednictvím přichází k Bohu.

„Amen, pravím ti dnes, budeš se mnou v ráji.“ Kristus neslibil lotrovi, že s ním bude v ráji ještě týž den. Ani on sám ten den do ráje nešel. Odpočíval v hrobě a ráno po vzkříšení řekl: „Nedotýkej se mne, dosud jsem nevystoupil ke svému Otci.“ (J 20,17) Zaslíbení však vyslovil v den ukřižování, ve chvíli zdánlivé porážky a beznaděje. „Dnes“, tedy v den potupné smrti na kříži, Kristus ujišťuje ubohého hříšníka: „Budeš se mnou v ráji.“

Na příkaz kněží a předních mužů ukřižovali zločince „z každé strany jednoho a Ježíše uprostřed“. Ježíšovo místo mezi oběma zločinci mělo zdůraznit, že on je zločincem největším. Naplnilo se tak Písmo: „a s přestupníky počten jest.“ (Iz

53,12) Kněží však význam svého činu nepochopili. Tak jako byl Kristus ukřižován „uprostřed“ zločinců, stál jeho kříž „uprostřed“ hříšného světa. Odpustil lotrovi, který činil pokání, a jeho slova rozžehla světlo, jež pronikne i do nejdálčenějších končin země.

Andělé s úžasem sledovali nekonečnou lásku Božího Syna. Ježíš i v největším tělesném a duševním utrpení myslil jen na druhé a povzbuzoval ve víře kajícího člověka. Ve svém ponížení se jako prorok obrátil k jeruzalémským dcerám. Jako kněz a obhájce se přimlouval u Otce, aby odpustil těm, kdo jej zabíjejí. Jako milující Spasitel odpustil hříchy zločinci, který činil pokání. ■

© -AZ- iStockphoto.com

Text této publikace je po částech vybrán z knihy *The Desire of Ages*, napsané světovou autorkou Ellen Whiteovou (1827-1915). Celý text najdete v českém překladu knihy s názvem *Touha věků*, vydaném nakladatelstvím Advent-Orion, Praha. (Vybraný text dodalo se svolením otištění jmenované nakladatelství.) Biblické verše – NBK.

Jurica Jaroslav - Ráj
Lubenská 630
739 11 Frýdlant n/Ostr.
E-mail: jaromar66@online.de
Tel.: 0049 8031-9412291
Fax: 0049 8031-206 83 98

E.G.White

Velký spor věků

Církev, politika a budoucnost světa.

Svět se nachází uprostřed velkého boje. Války zachvacují národy, láska a soucit se ztrácejí. Existuje východisko?

Velký spor věků objasňuje aktuální situaci ve světě a ukazuje Boží záměr s jeho lidem. Kdo hledá odpověď na tyto otázky, najde ji s jistotou v této knize.

Velký spor věků odhaluje krok za krokem omezení naší osobní svobody. To je jeden z nejnebezpečnějších úkazů dnešní doby. Chcete poznat síly stojící za tímto úsilím?

Velký spor věků nabízí pohled na rozhodující otázky a uvádí nás do zákulisí světové politiky. Tato kniha odhaluje vzrušující skutečnosti a také povzbuzující předpovědi týkající se budoucnosti.

Velký spor věků je přeložený do více než 45 jazyků a četly jej milióny lidí. Ve svých rukou máte jednu z nejvýznamnějších knih na světě!

Velký spor věků

Název originálu:
The Great Controversy
První vydání v roce 1888

Vydal a sponzoroval
MHA e.V.
Daimlerstraße 12
D-73635 Rudersberg

Obálka: video-musik.de
Text: Harvestime Books, USA

nabídka - Velký spor věků - 30 Kč